Euskal Herriko Ahotsak

ahotsak.com

Jone Sanz Elorza

Pasaia, Gipuzkoa (1949)

Aurkibidea

Biografia

Errenterian jaioa (ama bertakoa zuen), Jonek 4 urte zituenean familia Buenavistara joan zen bizitzera eta 14-15ekin Antxora (aita Antxokoa zen eta portuan egiten zuen lana). Geroztik bertan bizi izan da. Lau senidetan zaharrena, Anunciata moja ikastetxean egin zituen ikasketak, Batxiler laborala barne, dena gaztelaniaz. Idazkari moduan hasi zen lanean eta ondoren, oposaketak atera, Hernaniko udaletxean. Ezkondu eta ama zelarik, irakasle ikasketak egin zituen modu librean. Antxoko ikastolan hasi zen lanean, HHn, 1976an, eta Pasaia-Lezoko Lizeoko irakaslea izan da erretiroa hartu arte (Antxon, San Pedron eta Pasai Donibanen). Ikastolari buruzko elkarrizketa egin genion.

Zintak

PAS-071

- **Proiektua**: Badiako ikastola txikiak
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Etxeberria, Idoia
- **Data**: 2025-04-23
- **Iraupena**: 67 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Kodifikatzailea**: Lauzirika, Joseba

Pasarteak

1. Ikasketak gaztelaniaz

- **Erref**: PAS-071/002
- **Iraupena**: 0:02:07. **Hasi**: 00:01:17. **Bukatu**: 00:03:24
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararekiko sentimendua
- Euskara » Euskalduntzea eta alfabetatzea

Laburpena:
Anunciata moja ikastetxean egin zituen ikasketak, Batxiler laborala barne,

dena gaztelaniaz. 17 urte zituenean, euskararekiko mugimendua hasita zegoen eta Nekane Auzmendiren etxera joaten ziren euskara ikastera.

2. Norberaren euskarekiko kontzientzia piztu zitzaion

- **Erref**: PAS-071/004
- **Iraupena**: 0:02:09. **Hasi**: 00:04:08. **Bukatu**: 00:06:17
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararekiko sentimendua

Laburpena:
Senideen artean, umetan euskaraz hitz egiten zuten. Eskolan hasi zirenean, gaztelaniaz hitz egitera pasatu ziren. Gaztea zela, giro euskalduna berpizten hasi zen Antxon eta ekimen askotan sartuta zegoen Jone.

3. Nekane Auzmendi andereñoa

- **Erref**: PAS-071/006
- **Iraupena**: 0:01:01. **Hasi**: 00:06:29. **Bukatu**: 00:07:30
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Maisu-maistrak

Laburpena:
Nekane Auzmendi andereñoak euskarazko klasean ematen zituen Blas de Lezo kalean. Kontxita Beitia zen bere aurreko andereñoa.

4. Kontxita Beitiaren ikastola

- **Erref**: PAS-071/012
- **Iraupena**: 0:01:18. **Hasi**: 00:10:47. **Bukatu**: 00:12:05
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika

Laburpena:
Kontxita Beitia, 1960an ikastola sortu zuen. Gaur egun Eskalantegi kalea den etxebizitza bateko logelan ematen zituen klaseak.

5. Pasaiako ikastolako irakasle moduan nola hasi zen

- **Erref**: PAS-071/013
- **Iraupena**: 0:02:29. **Hasi**: 00:12:05. **Bukatu**: 00:14:34
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Maisu-maistrak

Laburpena:
Nekane Auzmendi, Idiazabaletik heldu zen Pasaiara izeba batekin. Blas de Lezo kalean ematen zituen klaseak, bere etxean. Majisteritzako ikasketak bukatu gabe zituela, Pasaian klaseak emateko eskatu zioten. Klaseak nolakoak ziren.

6. Pasaiako Ibaindoko ikastola

- **Erref**: PAS-071/014
- **Iraupena**: 0:01:16. **Hasi**: 00:14:34. **Bukatu**: 00:15:50
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika

Laburpena:
Xabier Urtazunen familiak, Pasaian Ibaiondoko ikastola aurrera eramateko lokala utzi zuen. Errekreoa eraikineko goiko partean egiten zen, baina beti ez ziren igotzen.

7. Pasaia-Lezo lizeoaren sorrera

- **Erref**: PAS-071/016
- **Iraupena**: 0:02:14. **Hasi**: 00:15:55. **Bukatu**: 00:18:09
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika

Laburpena:
Lehenengo udal demokratikoekin batera hasi zen Pasaia-Lezo lizeoaren proiektua ere. Lizeoaren helburua, Pasaiako eta Lezoko ikasle guztiak elkartzea zen.

8. Pasaia Antxon, ikastola sakabanatuta

- **Erref**: PAS-071/019
- **Iraupena**: 0:02:20. **Hasi**: 00:19:07. **Bukatu**: 00:21:27
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika

Laburpena:
Jone, Pasaia Antxoko ikastolan lanean hasi zenean, Benita eta Juliana ziren irakasleak. Lokal ezberdinak zeuden: batzokian, Ibaiondon, Villa Juanitako haurtzaindegia...

9. Berauneko ikastolan, ikasleak elkartuta

- **Erref**: PAS-071/020
- **Iraupena**: 0:02:32. **Hasi**: 00:21:27. **Bukatu**: 00:23:59
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika

Laburpena:
Lizeora joan baino lehen, badiako herri guztietako haurrak elkartu zituzten Beraunen eta gero San Pedron. Autobusek batzen zituzten haurrak. OHO-ko ikasleak ere zeuden Beraunen.

10. Nekane Auzmendirekin euskarazko klaseak jasotzen

- **Erref**: PAS-071/021
- **Iraupena**: 0:00:59. **Hasi**: 00:23:59. **Bukatu**: 00:24:58
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika
- Euskara » Euskalduntzea eta alfabetatzea

Laburpena:
Eskolara joan aurretik, Nekane Auzmendiren etxera joaten zen euskarazko klaseak jasotzera.

11. Elizaren laguntza ikastolen sorreran

- **Erref**: PAS-071/022
- **Iraupena**: 0:00:42. **Hasi**: 00:24:58. **Bukatu**: 00:25:40
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizaren indarra

Laburpena:
Pasai Antxoko ikastola, elizaren babespean garatu zen. Nomina batzuetan, apaizaren izena agertzen zen.

12. Pasai Antxon gaztelania zen nagusi

- **Erref**: PAS-071/025
- **Iraupena**: 0:02:02. **Hasi**: 00:27:47. **Bukatu**: 00:29:49
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:
Pasai Antxoko giroa 60. hamarkadetan oso erdalduna zen. Kanpotik lanera etorritako jende asko zegoen eta gaztelania zen nagusi.

13. Ikasketak bukatu baino lehen hasi zen ikastolan lanean

- **Erref**: PAS-071/028
- **Iraupena**: 0:02:29. **Hasi**: 00:31:20. **Bukatu**: 00:33:49
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Maisu-maistrak
- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:
Majisteritza ikasi zuen haurrak asko gustatzen zitzaizkiolako. Ikasketak amaitu aurretik eskaini zioten Pasaian klaseak ematea. Berak argi zuen klaseak euskaraz eman nahi zituela. Senarrak ez zekien euskaraz eta ikasi zuen.

14. Pasaia Antxoko hasierako andereñoetako bat

- **Erref**: PAS-071/031
- **Iraupena**: 0:01:54. **Hasi**: 00:34:54. **Bukatu**: 00:36:48
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Maisu-maistrak

Laburpena:
Pasai Antxoko ikastolan hasi zen lanean, Celia izeneko azkoitiar batekin. Herriz-herri egiten zituzten bilerak. Programazioak sortzen zituzten. Ikasturtea bukatzen zenean, ikastaroak egitera joaten ziren.

15. San Pedroko Pilartxo Arratibel andereñoa

- **Erref**: PAS-071/033
- **Iraupena**: 0:00:53. **Hasi**: 00:37:54. **Bukatu**: 00:38:47
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Maisu-maistrak

Laburpena:
San Pedroko ikastolako "alma mater" Pilartxo Arratibel izan zen. Karmele Laka izeneko beste irakasle bat ere gogoratzen du bertan.

16. San Juaneko ikastolan lan egitea errazagoa zen

- **Erref**: PAS-071/037
- **Iraupena**: 0:01:19. **Hasi**: 00:42:52. **Bukatu**: 00:44:11
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Inguruko herriak eta auzoak
- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:
San Juaneko ikastolara lanera joan zenean, hizkuntzaren erabileraren aldetik ezberdintasun handia nabaritu zuen Pasai Antxorekiko.

17. Ikastola txiki guztiak elkartzea oso positiboa izan zen

- **Erref**: PAS-071/038

- **Iraupena**: 0:02:08. **Hasi**: 00:44:11. **Bukatu**: 00:46:19
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika
- Aisia » Kultura » Herrigintza eta elkarteak

Laburpena:
Ikastola txiki guztiak elkartzea oso lan positiboa izan zela uste du Jonek. Lizeoa sortzeko, dirua jarri zuten familiek. Gurasoek, "Gaztelutxo" elkartea sortu zuten.

18. Lizeoa eraikitzeko baimenak

- **Erref**: PAS-071/040
- **Iraupena**: 0:01:43. **Hasi**: 00:46:40. **Bukatu**: 00:48:23
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika
- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Eraikuntzak eta azpiegiturak

Laburpena:
Senarra udalean zinegotzi izan zen ikastolaren alde lan egiteko. Lizeoa eraikitzeko baimena, Pasaiako Udalak eman behar zuen.

19. Euskararen aldeko militantzia

- **Erref**: PAS-071/044
- **Iraupena**: 0:00:57. **Hasi**: 00:50:21. **Bukatu**: 00:51:18
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararekiko sentimendua
- Aisia » Kultura » Herrigintza eta elkarteak

Laburpena:
Euskararen inguruan eta euskararen alde bizi izan dira beti.

20. Andereñoak oso aktiboak ziren

- **Erref**: PAS-071/050
- **Iraupena**: 0:01:13. **Hasi**: 00:54:39. **Bukatu**: 00:55:52
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Maisu-maistrak

Laburpena:
Garai bateko irakasleak oso aktiboak ziren. Naturarekin kontaktu handia zuten, ibilaldi asko egiten zituzten haurrak besoetan hartuta, asko kantatzen zuten...

21. Pasaiako andereñoak gogoratzen

- **Erref**: PAS-071/051
- **Iraupena**: 0:01:51. **Hasi**: 00:55:52. **Bukatu**: 00:57:43
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Maisu-maistrak

Laburpena:
Pilartxo Arratibel, Gurutze Urresti eta Margari Irioigien irakasleak gogoratzen ditu.

22. Ikastolako taldea familia bat bezalakoa zen

- **Erref**: PAS-071/052
- **Iraupena**: 0:02:42. **Hasi**: 00:57:43. **Bukatu**: 01:00:25
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika

Laburpena:
Ikastola familia bat bezalakoa zen. Momentu oso onak pasatu dituzte baina eztabaida handiak ere egon dira. Gurasoen prestutasunaz, inplikazioaz eta kofidantzaz hitz egiten du.

23. Euskararen erabilera gaur egun baxua da

- **Erref**: PAS-071/054
- **Iraupena**: 0:01:41. **Hasi**: 01:01:02. **Bukatu**: 01:02:43
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera
- Bestelako kontuak » Gaur egungo kontuak

Laburpena:
Gaur egun, haur gehiagok dakite euskaraz baina erabilera ez da altua.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.
2026-11-19

CC-by-sa | **Ahotsak.eus**
Badihardugu Euskara Elkartea
Markeskua Jauregia, 20600 Eibar
943121775 - ahotsak@ahotsak.com